

6. Відомості щодо зареєстрованих у встановленому законом порядку політичних партійстаном на 17 січня 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ddr.minjust.gov.ua/uk/ca9c78cf6b6ee6db5c05f0604acdbdec/politychni_partiyyi/.
7. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 18.11.1993. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3623-12>.
8. Вибори в незалежній Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2007_1/Page93.pdf.
9. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 24.09.1997. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/541/97-%D0%B2%D1%80/page>.
10. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 02.11.2001. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2766-14/page>.
11. Выборы-2002 под знаком запуганной прессы и админресурса / NDI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2002/02/17/4365895/>.
12. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 06.07.2005. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1665-15>.
13. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 10.12.2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>.
14. Выборы до Верховної Ради 2012 року / Громадянська мережа «ОПОРА» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oporaua.org/vybory/vybory-do-verkhovnoi-rady-2012-roku>.
15. Звіт. Розслідування злочинів, пов'язаних із виборчим процесом 2014 р./ Громадянська мережа «ОПОРА» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oporaua.org/vybory/vybory-do-verkhovnoi-rady-2014/7993-zvit-rozsliduvannja-zlochyniv-povjazanyh-iz-vyborchym-procesom-2014-r>.
16. Концепція нової редакції Закону «Про вибори народних депутатів України» / Громадянська мережа «ОПОРА» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oporaua.org/news/7469-konsep-cija-novoji-redakciji-zakonu-pro-vybory-narodnyh-deputativ-ukrajiny>.

УДК 323.2:343.791:34.07(477)

Гринь І.О.

Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна

ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СИСТЕМИ: УКРАЇНСЬКА СПЕЦИФІКА

Розглянуто таке явище, як корупція. Проаналізовано взаємодію таких державних органів боротьби з корупцією, як: Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними внаслідок корупційних та інших злочинів, Національна рада з питань антикорупційної політики при президенті України та Державне бюро розслідувань (ДБР). Проаналізовано їх повноваження, визначено їх «точки дотику».

Ключові слова: корупція, держава, службові обов'язки, антикорупційна діяльність, повноваження державних органів у боротьбі з корупцією.

Гринь І. О.

ФОРМИРОВАНИЕ АНТИКОРУПЦИОННОЙ СИСТЕМЫ: УКРАИНСКАЯ СПЕЦИФИКА

Рассмотрено такое явление, как коррупция. Проанализировано взаимодействие таких государственных органов по борьбе с коррупцией, как: Национальное агентство по предупреждению коррупции (НАЗК), Национальное антикоррупционное бюро Украины (НАБУ), Специализированная антикоррупционная прокуратура (САП), Национальное агентство Украины по вопросам выявления, розыска и управления активами, полученными в результате коррупционных и других преступлений, Национальный совет по вопросам антикоррупционной политики при президенте Украины и Государственное бюро расследований (ГБР). Проанализированы их полномочия, определены их «точки соприкосновения».

Ключевые слова: коррупция, государство, должностные обязанности, антикоррупционная деятельность, полномочия государственных органов в борьбе с коррупцией.

Gryn I.

ANTI-CORRUPTION SYSTEM FORMATION: UKRAINIAN FEATURES

The phenomenon of corruption is considered. The interaction of such state anti-corruption bodies as: National Agency of the Prevention of Corruption (NACP), National Anti-Corruption Bureau of Ukraine (NABU), Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office (SAP), National Agency of Ukraine on identification, search, and management of assets received from corruption and other crimes, the National Council on Anti-Corruption Policy under the President of Ukraine and the State Bureau of Investigation (GDB). Their authorities are analyzed, their «touch points» are defined.

Keywords: corruption, state, job duties, anti-corruption activity, authorities of state bodies in the fight against corruption.

Соціальна сутність корупції виявляється в її загальному та приватному характері. Це явище наявне у політичних системах усіх країн світу. Вдаються до зловживань державні посадові особи, як у країнах з високим економічним рівнем та стабільним демократичним ладом, так і у країнах з тоталітарними та авторитарними політичними режимами. Не гребують корупційними діяннями як низькооплачувані держслужбовці, так і працівники з доволі високим офіційним доходом.

Корупція – дуже мінливе явище. Воно швидко пристосовується до будь-яких змін у суспільстві. В боротьбі проти цього явища важливими є постійні уточнення законодавства, розробка нових концепцій [1].

Однак заходи, що здійснюються для боротьби з корупцією, ще не дали певних результатів. Перш за все це зумовлено низкою управлінських, економічних, ідеологічних, морально-психологічних, політичних, правових проблем. До основних належать, перш за все, неналежне виконання програм антикорупційних заходів, слабкість контролю за антикорупційною діяльністю та суперечка між основними антикорупційними органами. Також слід виділити низький рівень правової культури населення. Більшість українців зазвичай керуються принципом «так як усі», тим самим підживлюючи традиційно складені родинно-кумівські зв'язки щодо вирішення певних питань.

Слід також розглянути класифікації корупційних правопорушень. Перша з них – це класифікація на ділові, політичні та адміністративні правопорушення [1].

Ділові корупційні правопорушення – це незаконні діяння, що виникають, перш за все, у сфері бізнесу. Вони поширені там, де стикаються бізнес та державна влада. Зазвичай вони існують у взаємодії сфери бізнесу та судової системи.

Політичні корупційні правопорушення виникають там, де існує взаємодія «чиновник-громадянин», наприклад, видача

певних дозволів. Їх часто плутають з діловими, адже вони схожі за предметом правопорушень. Політичні правопорушення поділяють на «елітарні» та «низові» [1].

«Елітарна» корупція характеризується такими ознаками:

- а) велика матеріальна шкода;
- б) зазвичай присутня на рівні державного управління;
- в) латентність явища;
- г) присутність у суб'єкта правопорушення високого соціального статусу;
- д) втрата іміджу країни на світовій арені.

«Низова» ж корупція поширена у взаємодії з пересічними громадянами. Наприклад, видача дозволу чи продовження реєстрації за певну «винагороду» [1].

Під адміністративними правопорушеннями розуміють спотворення процесу виконання певних законів з метою надання переваги третім особам. Окремо також виділяють побутові правопорушення. Вони виникають внаслідок змови державних службовців і третіх осіб. При цьому обидві сторони знають про незаконність дій. У народному вжитку українців таке явище має назву «кумівство».

Також, на нашу думку, корупційні прояви можна поділити на ті, які носять активний та пасивний характер. За активного характеру корупційного прояву основним діячем є службовець. Саме він робить пропозицію щодо хабара та потім керує процесом просування певної справи. За пасивного характеру, навпаки, діячем є третя особа. Вона намагається провокувати службовця до хабара, тим самим забезпечуючи власну вигоду [1].

Сьогодні в Україні діє шість органів антикорупційної діяльності, так звана «антикорупційна шістка». До неї відносяться:

- Національне антикорупційне бюро України (НАБУ);
- Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК);

- Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП);
- Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів;
- Національна рада з питань антикорупційної політики при президенті України;
- Державне бюро розслідувань (ДБР).

На кожен з цих органів покладені конкретні завдання і саме для їхнього виконання законами України кожному з них надані певні права. Але, у зв'язку з недосконалістю законодавства та поспішним прийняттям низки антикорупційних законів, більшість повноважень цих органів перетинається. Це дуже негативно впливає на боротьбу з корупцією та корупційними проявами, адже розподіл повноважень є гарантією успішної боротьби.

Національне антикорупційне бюро України як основний орган боротьби з корупційною злочинністю

Згідно з законом України «Про Національне антикорупційне бюро України», Національне антикорупційне бюро України є державним правоохоронним органом, на який покладається попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових [2].

Станом на 4 листопада 2017 р., директором Національного антикорупційного бюро України є Ситник Артем Сергійович. У його обов'язки входить:

- несення відповідальності за діяльність Національного бюро, зокрема законність здійснюваних Національним бюро оперативно-розшукових заходів, досудового розслідування, додержання прав і свобод осіб;
- організація роботи Національного бюро, визначення обов'язків першого заступника, заступників Директора Національного бюро;
- координування і контроль діяльності його центрального та територіальних управлінь;
- затвердження структури та штатної чисельності центрального та територіальних управлінь Національного бюро;
- видання у межах повноважень наказів та розпоряджень, видання доручень, які є обов'язковими для виконання працівниками Національного бюро та ряд інших повноважень [див. 2, розділ I «Загальні положення», ст. 8].

Національне антикорупційне бюро України є перш за все оперативним органом.

Його службовцям дозволено проводити затримання осіб, причетних до корупційних правопорушень.

Також, відповідно до закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», обов'язками Національного бюро є:

- здійснення оперативно-розшукових заходів з метою попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності, а також в оперативно-розшукових справах, витребуваних від інших правоохоронних органів;

- здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності, а також проведення досудового розслідування інших кримінальних правопорушень у випадках, визначених законом;

- вживання заходів щодо розшуку та арешту коштів та іншого майна, які можуть бути предметом конфіскації або спеціальної конфіскації у кримінальних правопорушеннях, віднесених до підслідності Національного бюро, здійснення діяльності щодо зберігання коштів та іншого майна, на яке накладено арешт;

- взаємодія з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами для виконання своїх обов'язків;

- здійснення інформаційно-аналітичної роботи з метою виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро;

- забезпечення особистої безпеки працівників Національного бюро та інших визначених законом осіб, захист від протиправних посягань на осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, у підслідних йому кримінальних правопорушеннях;

- забезпечення на умовах конфіденційності та добровільності співпраці з особами, які повідомляють про корупційні правопорушення;

- звітність про свою діяльність у порядку, визначеному цим Законом, та інформування суспільства про результати своєї роботи;

- здійснення міжнародного співробітництва у межах своєї компетенції відповідно до законодавства України та міжнародних договорів України [2].

Національне антикорупційне бюро України проводить доволі серйозну роботу з виявлення та викриття злочинів. Так, станом на кінець червня 2017 р., детективи НАБУ під процесуальним керівництвом прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури розслідували понад 370 проваджень.

Переважна більшість із них розпочата за власними напрацюваннями детективів та аналітиків Бюро, а також за матеріалами, отриманими від Генеральної прокуратури України та інших правоохоронних органів. Також за останнє півріччя 2017 р. співробітники НАБУ досить багато зробили щодо повернення збитків, завданих державі. Так, станом на 30 червня 2017 р. з ініціативи детективів арештовано понад 590 млн. грн, 80 млн дол. США, 7 млн євро, понад 200 об'єктів нерухомості, 128 земельних ділянок, понад 80 транспортних засобів, цінні папери загальною вартістю 75,5 млн грн, корпоративні права на суму понад 320 млн грн. тощо [3].

Отже, як ми бачимо, перелік обов'язків Національного антикорупційного бюро доволі великий. А чи не перетинаються вони з іншими організаціями? Чи не виникають суперечки між іншими органами? Так, дійсно, існують. І, хоча, закон складений юридично вірно, існує багато перепон щодо виконання співробітниками НАБУ своїх службових обов'язків.

Національне агентство з питань запобігання корупції та його важливість для України

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) – це центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику [4]. Створення агентства було передбачено Законом України «Про запобігання корупції» за редакцією від 26 квітня 2015 р. Створення НАЗК було однією з вимог Європейського союзу щодо отримання Україною безвізового режиму.

Національне агентство з питань запобігання корупції складається з п'яти членів. Голова обирається серед них шляхом голосування. На 4 листопада 2017 р. в НАЗК є лише чотири члени: Корчак Наталія Миколаївна (голова), Радецький Руслан Станіславович (заступник голови), Серьогін Олександр Юрійович та Скопич Олександр Дмитрович.

Згідно з Законом України «Про запобігання корупції», до повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції відносяться:

- проведення аналізу стану запобігання та протидії корупції в Україні, діяльності державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання та протидії корупції;

- проведення аналізу статистичних даних, результатів досліджень та іншої інформації стосовно ситуації щодо корупції;
- розроблення проектів Антикорупційної стратегії та державної програми з її виконання, здійснення моніторингу, координації та оцінки ефективності виконання Антикорупційної стратегії;
- підготовка та подання в установленому законом порядку до Кабінету Міністрів України проекту національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики;
- формування та реалізація антикорупційної політики, розроблення проектів нормативно-правових актів з цих питань;
- організація проведення досліджень з питань вивчення ситуації щодо корупції;
- здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб;
- координація та надання методичної допомоги щодо виявлення державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування корупціогенних ризиків у своїй діяльності та реалізації ними заходів щодо їх усунення, у тому числі підготовки та виконання антикорупційних програм;
- здійснення в порядку, визначеному цим Законом, контролю та перевірки декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зберігання та оприлюднення таких декларацій, проведення моніторингу способу життя осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- здійснення у порядку та в межах, визначених законом, державного контролю за дотриманням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності, своєчасністю подання звітів партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та місцевих виборах, повнотою таких звітів, звіту зовнішнього незалежного фінансового аудиту діяльності партій, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей;
- затвердження розподілу коштів, виділених з державного бюджету на фінансування

статутної діяльності політичних партій, відповідно до закону;

- забезпечення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
- погодження антикорупційних програм державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, розробка типової антикорупційної програми юридичної особи;
- здійснення співпраці із особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону (викривачі), вжиття заходів щодо їх правового та іншого захисту, притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їх прав, у зв'язку з таким інформуванням;
- інші повноваження, визначені законом [4].

Як ми бачимо, більшість повноважень доволі схожі на обов'язки Національного антикорупційного бюро України. Крім того, Національне агентство з питань запобігання корупції виконує лише превентивну функцію, тобто воно лише попереджує корупційні правопорушення. Але ж хіба це не обов'язок НАБУ? І чи можна підняти питання про недоцільність цього агентства? Звісно, є повноваження які не стикаються з повноваженнями НАБУ. Наприклад, ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб. Але чи є це підставою для створення окремого відомства?

Також слід зауважити і про контроль цього органу з боку Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. Адже саме вони призначають членів НАЗК (1 – Президент, 2 – ВРУ, 2 – Кабмін) [4]. Цей орган є надто контрольованим, як для антикорупційного.

Спеціалізована антикорупційна прокуратура та її користь

Спеціалізована антикорупційна прокуратура України (САП) – це структурний підрозділ Генеральної прокуратури України. Вона є самостійним підрозділом [5]. Її керівником є кандидат юридичних наук, Заслужений юрист України Холодницький Назар Іванович. Керуються прокурори САП Законом України «Про прокуратуру». Утворення Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, визначення її структури і штату здійснюються Генеральним прокурором України за погодженням з Директором

Національного антикорупційного бюро України [6].

Відповідно до Закону України «Про прокуратуру», на Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру покладається:

- здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності досудового розслідування Національним антикорупційним бюро України;
- підтримання державного обвинувачення у відповідних провадженнях;
- представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, передбачених законом і пов'язаних із корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями [5].

Під час створення антикорупційної прокуратури було досить багато критики в її бік. Але після отримання результатів про її роботу, вона відпала сама собою. Спеціалізована антикорупційна прокуратура України ще й досі показує результати боротьби з корупцією. Так, за даними Генеральної прокуратури України, за жовтень 2017 р., було скоєно 5 випадків корупції. Всі вони направлені до суду [7]. Спеціалізована антикорупційна прокуратура підготувала клопотання та готова вести обвинувачення в суді. Цей випадок не є одиничним. Кожного місяця, можна бачити дані про роботу САП. Саме тому вона є досить вдалим проектом для запобігання корупційній злочинності.

Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів і його контроль над органами державної влади

Відповідно до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (Національне агентство, АРМА), є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері виявлення та розшуку активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні, та/або з управління активами, на які накладено арешт, або які конфісковано у кримінальному провадженні [8]. Головою Національного агентства є кандидат юридичних наук Янчук Антон Володимирович.

Національне агентство виконує досить вузьке коло функцій, зокрема:

- проведення аналізу статистичних даних, результатів досліджень та іншої інформації про виявлення, розшук та управління активами;
- підготовка пропозицій щодо формування та реалізації державної політики у сфері виявлення, розшуку та управління активами, розроблення проектів нормативно-правових актів з цих питань;
- здійснення заходів з виявлення, розшуку, проведення оцінки активів за зверненням слідчого, детектива, прокурора, суду (слідчого судді);
- організація здійснення заходів, пов'язаних із проведенням оцінки, веденням обліку та управління активами;
- формування та ведення Єдиного державного реєстру активів, на які накладено арешт у кримінальному провадженні;
- здійснення співробітництва з органами іноземних держав, до компетенції яких належать питання щодо виявлення, розшуку та управління активами, іншими компетентними органами іноземних держав, відповідними міжнародними організаціями;
- участь у забезпеченні представництва прав та інтересів України у закордонних юрисдикційних органах у справах, пов'язаних з поверненням в Україну активів, одержаних від корупційних та інших злочинів;
- надання роз'яснень, методичної та консультативної допомоги слідчим, детективам, прокурорам та суддям з питань, пов'язаних з виявленням, розшуком, проведенням оцінки та управлінням активами;
- інші функції, визначені законом [8].

Після виявлення корупційних проявів Національне агентство повинно звернутися до НАБУ. Тобто значення цієї структури зводиться лише до консультацій та роз'яснень. Також обов'язки та повноваження досить сильно перекликаються з іншими організаціями, такими як НАБУ чи НАЗК. І знову ж таки, ми можемо поставити питання щодо потреби в цьому органі державної влади.

Національна рада з питань антикорупційної політики при президентіві України. Допомога чи шкода?

Національна рада з питань антикорупційної політики при президентіві України була утворена замість Національного антикорупційного комітету Указом Президента України. Це основний дорадчий орган

з питань корупції при Президентіві України. До його основних завдань відносяться:

- здійснення комплексної оцінки ситуації і тенденцій у сфері запобігання і протидії корупції в Україні, аналіз національного антикорупційного законодавства та заходів щодо його виконання;
- здійснення моніторингу та аналізу ефективності реалізації антикорупційної стратегії, внесення пропозицій щодо поліпшення взаємодії органів, відповідальних за її імплементацію;
- участь у підготовці для внесення Президентом України на розгляд Верховної Ради України законопроектів у сфері запобігання і протидії корупції;
- підготовка пропозицій щодо законопроектів, проектів інших нормативно-правових актів у сфері запобігання і протидії корупції;
- участь у підготовці послань Президента України до народу, щорічних і позачергових послань до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України в частині реалізації антикорупційної політики;
- сприяння науково-методичному забезпеченню з питань запобігання і протидії корупції, проведенню аналітичних досліджень, розробленню методичних рекомендацій у цій сфері;
- підготовка пропозицій щодо підвищення ефективності міжнародного співробітництва України у сфері запобігання і протидії корупції [9].

Завдання Національної ради досить схожі з іншими органами боротьби з корупційними проявами, але ж не слід забувати, що це дорадчий орган при Президентіві України, тож його функції можуть перекликатися.

Державне бюро розслідувань.

Бути чи не бути?

Державне бюро розслідувань (ДБР) – це центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом і правоохоронний орган спеціального призначення. Але нажалі він існує лише в проекті закону, тому є недопрацьованим.

Так, відповідно до проекту Закону України «Про Державне бюро розслідувань», воно буде виконувати такі функції:

- участь у формуванні та реалізації єдиної державної антикорупційної політики;
- державний контроль за виконанням антикорупційного законодавства державними органами, їх посадовими і службовими особами, у тому числі систематична перевірка професійної невідкупності вищих

посадових осіб держави, суддів і прокурорів;

- координація реалізації органами виконавчої влади антикорупційної стратегії, виконання державної програми запобігання і протидії корупції, а також координації діяльності правоохоронних органів з питань протидії кримінально караній корупції;
- здійснення комплексних заходів щодо запобігання злочинам катування і пов'язаним з ними злочинам;
- провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, вчинені вищими посадовими особами держави, а також суддями і прокурорами;
- досудове розслідування:
- кримінальних корупційних правопорушень і кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією, вчинених вищими посадовими особами держави, суддями та прокурорами;
- злочинів катування і пов'язаних з ними злочинів, вчинених працівниками правоохоронних органів;
- оперативно-розшукова діяльність у межах, визначених цим Законом [10].

Тобто його повноваження будуть такі самі, як і в НАБУ. Отже, швидше за все, цей орган так і залишиться в проекті. Адже особливого сенсу в його створенні немає.

Отже, як ми бачимо, функції всіх органів дуже тісно перекликаються. Це становить вагому перепону на шляху до подолання корупційних проявів. Адже виникає підґрунтя до конкурентної боротьби між ними. Саме збіг більшості функцій у цих органів і призводить до боротьби між ними. Так, внесення проявів корупції до Єдиного реєстру досудових розслідувань – одна з основних функцій всіх органів протидії корупції. Але ведення досудового розслідування – прерогатива слідчих та детективів. Це є недоробкою закону. А така функція, як здійснення заходів щодо протидії корупційним проявам присутня у всіх. Але не кожен орган може ефективно їх здійснювати.

Ще однією проблемою є велика кількість «зайвих» органів, агентств, організацій. Ми перелічили 6 основних. Але не слід забувати про велику кількість громадських об'єднань та інших організацій. Вони становлять перепону для державних організацій, оскільки її членами переважно є люди без професійного досвіду та юридичної освіти.

Згідно з дослідженнями Transparency International Ukraine, 44% опитаних українців вважають, що корупція – це найнебезпечніше явище для нашої держави. На думку українців, найбільш корумпованим є

український суд (52%). Друге місце – Верховна Рада України (51%), третє – прокуратура (45%). Для прикладу, за минулий рік, дані змінилися лише на 5%. Це говорить про недостатню роботу антикорупційних органів влади [11].

На нашу думку, зниження кількості органів, структурне розмежування їхніх функцій покращить ситуацію в боротьбі з корупцією. Але, не зважаючи на це, наша держава і далі збільшує апарат чиновників. Це призводить до конфлікту інтересів посадових осіб у своїх обов'язках. І допоки ця тенденція продовжуватиметься, питання «як боротися з корупцією далі?» залишиться відкритим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Materials of XI international research and practice conference // «Science without borders». – 2015. – С. 33-37.
2. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України»: станом на 5 січня 2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/ed2017_0105
3. Звіт Національного антикорупційного бюро України за перше півріччя 2017 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://nabu.gov.ua/sites/default/files/reports/zvit_sayt_10.08.2017.pdf
4. Закон України «Про запобігання корупції»: станом на 3 серпня 2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
5. Закон України «Про прокуратуру»: за станом на 5 січня 2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
6. Конституція України: за станом на 30 вересня 2016 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2016. – 22 с. – (Бібліотека офіційних видань).
7. Єдиний звіт про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення за жовтень 2017 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=203586
8. Закон України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»: станом на 5 січня 2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/772-19>
9. Указ Президента України «Про Національну раду з питань антикорупційної політики»: станом на 29 вересня 2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/808/2014>
10. Проект Закону України «Про Державне бюро розслідувань» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc_4_1?pf3511=47988
11. Методологія проведення громадської антикорупційної експертизи: загальні засади / [Хмара О. С., Хавронюк М. І., Осика І. М., Яцків Т.Г.]. – К.: МО «Transparency International Ukraine», 2017. – 58 с.